

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 74/14
Luxemburg, 20 mai 2014

Concluziile avocatului general în cauza C-333/13
Elisabeta Dano și Florin Dano/Jobcenter Leipzig

În opinia avocatului general Melchior Wathelet, Germania poate, pe baza unui criteriu general care demonstrează lipsa unei legături reale cu statul membru gazdă, să refuze „prestații sociale pentru persoanele care caută un loc de muncă lipsite de resurse” unor resortisanți ai altor state membre

Așadar, Germania poate exclude de la acordarea de astfel de prestații persoanele care vin numai în scopul căutării unui loc de muncă sau pentru a beneficia de ajutor social

În Germania, persoanele care caută un loc de muncă lipsite de resurse pot solicita să beneficieze de asigurarea de bază, în special în scopul de a-și asigura subzistența¹. Prestațiile astfel acordate urmăresc să permită o viață conformă cu demnitatea umană și se consideră că acoperă nevoile de bază, nevoile suplimentare, precum și nevoile legate de cazare și de încălzire. Totuși, persoanele care se deplasează în Germania numai în scopul de a beneficia de aceste prestații sau de a căuta un loc de muncă sunt, potrivit dreptului german, excluse de la beneficiul acestor prestații. Obiectivul acestei excluderi este evitarea unei sarcini excesive a prestațiilor sociale din Germania.

Sozialgericht Leipzig (Tribunalul Social din Leipzig) solicită să se stabilească dacă dreptul Uniunii se opune unei astfel de excluderi. Această instanță trebuie să soluționeze un litigiu între doamna Dano și fiul său minor, ambii resortisanți români, pe de o parte, și Jobcenter Leipzig (o administrație locală competentă), pe de altă parte. Invocând excluderea prevăzută de dreptul german, Jobcenter Leipzig a refuzat să acorde acestor două persoane prestațiile de asigurare de bază². Doamna Dano și fiul său (născut în Germania) locuiesc de mai mulți ani în Leipzig în apartamentul unei surori a doamnei Dano, care le asigură hrana. Doamna Dano nu are nicio calificare profesională și până în prezent nu a exercitat nicio activitate profesională, nici în Germania, nici în România. Se pare că ea nu a intrat în Germania pentru a căuta un loc de muncă și că nu face niciun efort pentru a găsi un loc de muncă în această țară.

În concluziile sale de astăzi, avocatul general Melchior Wathelet consideră că dreptul Uniunii³ nu se opune ca resortisanților altor state membre să li se refuze, pe baza unui criteriu general, beneficiul unei „prestații speciale în numerar de tip necontributiv” (precum prestațiile de asigurare de bază germană pentru solicitanții de locuri de muncă lipsiți de resurse⁴), cu condiția ca criteriul

¹ Cartea II din Codul securității sociale german (Sozialgesetzbuch Zweites Buch, SGB II). Prestațiile de asigurare de bază prevăzute de SGB II cuprind și prestațiile care au ca scop integrarea în muncă, dar aceste prestații nu fac obiectul prezentului litigiu. Alături de acest regim pentru solicitanții de loc de muncă, un regim de ajutor social în sens strict prevede, în cadrul SGB XII, o excludere similară celei în discuție în cauza Dano.

² Pentru fiul său, doamna Dano percepe totuși din partea autorităților germane prestațiile pentru copil aflat în întreținere („Kindergeld”) în valoare de 184 de euro pe lună, precum și un avans din pensia alimentară, în valoare de 133 de euro pe lună.

³ Este vorba mai exact de (i) Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 (JO L 284, p. 43), și (ii) Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, rectificări în JO L 229, p. 35, și JO 2005, L 197, p. 34, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).

⁴ Potrivit avocatului general, aceste prestații, rezultate din regruparea a două regimuri anterioare (și anume ajutorul de somaj și ajutorul social), constituie prestații speciale în numerar de tip necontributiv în sensul Regulamentului nr. 883/2004 și, în acest temei, se supun respectării principiului egalității de tratament. Ele reprezintă totuși și prestații de

reținut (cum ar fi, de exemplu, motivul intrării solicitantului pe teritoriul statului membru) să poată demonstra lipsa unei legături reale cu statul membru gazdă și să urmărească astfel evitarea unei sarcini excesive pentru sistemul național de asistență socială.

Avocatul general amintește că dreptul Uniunii⁵ permite cetățenilor Uniunii și membrilor familiilor lor șederea în alt stat membru decât cel al cărui resortisanți sunt pe o perioadă de trei luni, atât timp cât nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă. Atunci când astfel de persoane doresc să rămână mai mult de trei luni, ele trebuie să dispună de suficiente resurse, astfel încât să nu devină o sarcină pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă. Rezultă în mod necesar că poate exista o inegalitate de tratament în acordarea prestațiilor de asistență socială între resortisanții statului membru gazdă și ceilalți cetățeni ai Uniunii.

O legislație care refuză beneficiul prestațiilor de asigurare de bază persoanelor care, departe de a se strădui să se integreze pe piața muncii, vin în Germania exclusiv în scopul de a beneficia de sistemul german de asistență socială este conformă, potrivit avocatului general Wathelet, voinței legiuitorului Uniunii. O astfel de excludere permite să se evite ca persoanele care își exercită libertatea de circulație fără dorința de a se integra să devină o sarcină pentru sistemul de asistență socială. În plus, ea este conformă cu marja de manevră lăsată statelor membre în materie. Cu alte cuvinte, ea permite să se evite abuzurile și o anumită formă de „turism social”.

Avocatul general arată în plus că criteriul reținut de Germania (și anume intrarea pe teritoriul german numai în scopul căutării unui loc de muncă sau al obținerii ajutorului social) este de natură să demonstreze lipsa unei legături reale cu teritoriul statului membru gazdă, precum și lipsa integrării în acesta. Acest criteriu permite asigurarea viabilității economice a regimului fără a pune în pericol echilibrul său financiar. Așadar, legislația germană urmărește un obiectiv legitim, astfel cum impune Curtea de Justiție. Pe de altă parte, avocatul general apreciază că criteriul ales pare proporțional cu obiectivul urmărit. Astfel, pentru a determina dacă solicitantul intră în sfera excluderii în cauză și se impune, prin urmare, să i se refuze acordarea prestațiilor de asigurare de bază, autoritățile germane trebuie în mod necesar să examineze situația sa personală.

MENTIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENTIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „Europe by Satellite” ☎ (+32) 2 2964106

asistență socială în sensul Directivei 2004/38, deși resortisanții statului membru gazdă și cetățenii Uniunii care și-au exercitat libertatea de circulație și de ședere pot, dacă este cazul, să facă obiectul unei inegalități de tratament.

⁵ Mai exact Directiva 2004/38, citată la nota de subsol 3.